

Éljetek békességben!

Időpont: 1947. január 26. Vízkereszt utáni 3. vasárnap
Helyszín: Nyíregyháza - Kisteleki szőlő

Alapige: Róma 12,17-21

Senkinek gonoszért gonosszal ne fizessetek. A tisztességre gondotok legyen minden ember előtt.

Ha lehetséges, amennyire rajtatok áll, minden emberrel békességesen éljete.

Magatokért bosszút ne álljatok szerelmeseim, hanem adjatok helyet ama haragnak; mert meg van írva: Enyém a bosszúállás, én megfizetek, ezt mondja az Úr.

Azért, ha éhezik a te ellenséged, adj ennie; ha szomjuhozik, adj innia; mert ha ezt míveled, eleven szemet gyűjtesz az ő fejére.

Ne győzöttessél meg a gonosztól, hanem a gonoszt jóval győzd meg.

Mikor az ember elolvassa ezt az Igét, akkor az a kérdés merül fel benne, hogy szükségük volt-e az első keresztyéneknek ilyen tanításra? Mert ez a tanítás az egymással békétlenkedő, egymást gyűlölő és egymással ellenségeskedő emberek viszonyát akarja szabályozni. Hát az első keresztyének rászorultak arra, hogy erre figyelmeztessék őket? Hiszen mi mindig azt halljuk s az Igében is azt olvassuk, hogy az első keresztyének szeretetközösségben éltek egymással. Tudjuk, hogy a pogányok, akik nem tértek meg az Ige hirdetésére, azokat is megfogta az a szeretet, amelyben Isten népe akkor élt. Hát közöttük is voltak ellenségeskedések és nemtelen indulatok, amelyek megmérgezik az ember életét?

Mindenekelőtt gondoljunk arra, hogy Isten gyermeke is mindig ember marad. Tehát amíg e földön él, amíg el nem következik számára az onnan felülről való elragadtatás és a lelki testbe öltöztetés ideje, addig minden keresztyén ember minden bűn számára hozzáférhető. Ez nem azt jelenti, hogy minden keresztyén embernek minden bűnben el kell buknia, de jelenti azt a lehetőséget, hogy elbukhat. Nincs tehát olyan bűn az Isten gyermekei életében sem, amely ne lehetne időszerű számára. A legnemtelenebb, a legutálatosabb, az emberek véleménye szerint a legjobban megbélyegző bűnök is odaférkőzhetnek Isten gyermekei életéhez. Figyeljük meg, hogy ez az Ige azt teszi világossá, hogy a római gyülekezetben az ellenségeskedés nem úgy fordult elő, hogy én vagyok valakinek az ellensége, hanem hogy valaki nekem az ellenségem. Nem tudom, hogy érzékelitek-e a nagy különbséget a kettő között, mikor én vagyok valakinek az ellensége, vagy amikor nekem ellenségem valaki. Mert ha én vagyok az ellensége valakinek, akkor én vagyok a felelős azért a helyzetért, ami kialakult, ha pedig más az én ellenségem, akkor egészen más a felelősség kérdése is. Ez nem jelenti azt, hogy én ártatlan vagyok, csak azt, hogy én ellenségeskedést nem ápolok a szívemben s nem én vagyok az, aki haragszik, hanem a másik.

Isten népének az életében tehát az ellenségeskedés előfordulhat, de én abban csak szenvedő fél lehetek és semmiképpen sem az, aki azt előidéz. Nekem lehetnek ellenségeim, de én nem lehetek senkinek sem az ellensége. Isten népe nem kezdhet ellenségeskedést.

Igen ám, de az ellenségeskedést nem csak úgy lehet kezdeni, hogy valaki haragszik valakire, hanem úgy is, ha valaki okot ad a másinak arra, hogy benne a bosszúnak az indulata feltámadjon. Ez viszont nem jelenti azt, hogy menti az ellenségeskedési érzést az, hogy indokolt-e az, vagy sem. Nem lehet Isten előtt indokolni az ellenségeskedést. De tény az, hogy az ellenségeskedést lehet úgy is kezdeni, hogy valaki kihívja az ellenségeskedést. És ennek sem szabad előfordulnia Isten gyermekei életében. Ezért mondja a 17. vers: „Senkinek gonoszért gonosszal ne fizessetek. A tisztességre gondotok legyen minden ember előtt.”

Mit jelent ez?

Először is: „Senkinek gonoszért gonosszal ne fizessetek.” Ha tehát valaki velem gonoszul bánik, azt én ne folytassam. Mert az mindig úgy van, hogy az egyik kezdi és a másik mindig folytatja, még pedig mindig hangosabban, mindig keményebben és mindig szenvedélyesebben.

Másodszor: „A tisztességre gondotok legyen minden ember előtt.” Tehát ne szolgáltatásokat okot arra, hogy az emberek megbotránkozzanak rajtatok az ő velük szemben tanúsított magatartásotokon. Legyenek a cselekedeteitek olyanok, melyekben az emberek előtti tisztességre gondotok van, és akkor meglátjátok, hogy ti nem kezdtek ellenségeskedést.

Azután azt mondja az Ige, hogy „amennyire rajtatok áll, minden emberrel békességesen éljete.” Pál apostol nem álmodozó ember. Ő jól ismeri ezt a világot. Nem álmovilágban él. Tudja, hogy milyen az élet; tudja, hogy a békességet nem lehet mindig megőrizni, mert vannak emberek, akikkel lehetetlenség békességben élni. Mégis azt mondja: „Ha lehetséges, amennyire rajtatok áll minden emberrel békességesen éljete.”

Kedves Testvéreim! Hadd kérdezzem meg azoktól most, akiket ez az ige szíven üt, hogy vajon abban a feszült helyzetben, amiben most vannak embertársaikkal, vagy családtagjaikkal, végig gondolták-e azt, hogy tényleg nem lehet azzal az emberrel békességben élni, akivel most haragban vannak s tényleg nem énrajtam áll az, hogy vele békességben éljek? Mert testvéreim, Pál apostol és a Szent Lélek nem azért mondja ezt nekünk, hogy ürügyet adjon arra, hogy haragban legyünk valakivel, hanem azért, hogy vizsgáljuk meg magunkat, hogy mi megpróbáltunk-e mindent azért, hogy békességben éljünk. Nekem az a tapasztalatom a magam és a mások életében is, hogy mi nem megyünk el a legutolsó pontig ennél az Igénél az önvizsgálatban, amikor Isten azt mondaná, hogy igen, ezt te még megtehetnéd a békességért, ez még rajtad áll. Én úgy érzem, hogy ez már nem rajtam áll, hanem a másikon, de Isten Lelke azt mondja nekem, hogy ez még a te dolgod ezt megtenni. Ennek az Igének az ítélete alá kell odaállanunk, mikor elszámolást akarunk csinálni az ellenségeskedéssel.

És ha mégis elkövetkezik az az idő, hogy mi mindent megcselekedtünk, ami rajtunk áll, hogy mindenkivel békességben élhessünk, de az mégsem sikerül, akkor mi következik? Erre azt mondja az Úr: „Magatokért bosszút ne álljatok, szerelmeseim.”

Minden ember szívében ott van a bosszú indulata. Ez azért veszedelmes, mert a bosszú nem a szégyenletes formájában jelentkezik, hanem mindig valami szép ruhába öltözik. Nem azt súgja az embernek, hogy fizess meg neki, hanem arról beszél: nézd, nem szabad neked hagyni a dolgokat; nem magadért, hanem a másikért. Neki van szüksége arra, hogy kapjon kemény leckét arról, hogy ne így cselekedjék, mert ha ő megerősödik ebben a magatartásában, akkor az üdvössége van veszélyeztetve, tehát néked az ő üdvössége érdekében kell keményebb leckét adni neki, hogy elmenjen a kedve az indulattól. – Vagy azt súgja neked, hogy itt az emberiség boldogsága kérdéséről van szó. Az a másik ember is emberek között él, és ha nem kap tőled kemény leckét, akkor mások életét is boldogtalanná teszi, ezért kell néked így cselekedned. Így a bosszú az igazság hangján kezd beszélni. Nekem ki kell követelnem az elégtételt, így szól a bosszú.

Kedves Testvérem! Ne felejtse el, hogy az Úr azt mondja: „Magatokért bosszút ne álljatok, szerelmeseim, hanem adjatok helyet ama haragnak, mert meg van írva: Enyém a bosszúállás, én megfizetek, ezt mondja az Úr.” Ebben az Igében nyilvánvaló, hogy az Úr azt akarja, hogy mi semmilyen formában ne adjunk helyet a bosszú gondolatának.

Hát akkor, hogy intézzük el ezeket a kérdéseket, amelyekről beszéltünk, hogy helyet adunk az Isten megfizetésének?

Ne gondoljuk, hogy ez azt jelenti, hogy verjen meg téged az Isten. Az Isten nem arra való, hogy az ember által vélt sérelmeket megtorolja, hogy az igazságtalanságokat helyrehozza. Isten a maga mértéke szerint méri a dolgokat. Az ítélet az Istené – ezt kell nekünk világosan látni. Az ember tehát ne avatkozzék be az Isten jogkörébe. Ne akarjon beleülni az Isten bírói székébe és ne akarjon ő mondani ítéletet és igazságot osztani, hanem hagyja az igazságosan ítélőre. Az Isten soha senkinek nem marad adósa. Az Isten ügye mindenki előtt elintézését nyer, úgy ahogyan nekem is, meg másoknak is legjobb. Ezért nem kell nekünk sem várni a megfizetést az Istentől, sem sürgetni a bosszúállást. Hagyjad az igazságosan ítélőre. *„Én megfizetek, ezt mondja az Úr.”*

De hát a keresztyén embernek csak ilyen passzív magatartást kell tanúsítani? Hagyni kell magával mindent csinálni, amit a másik csinál? Nem, testvéreim! Isten gyermekétől az Úr aktív magatartást vár. Ez azonban nem meglepetés. Isten Igéje nem azt mondja, hogy te is csináld meg azt, ami rajtad áll, hanem azt, hogy ha éhezik a te ellenséged, adj ennie, ha szomjúhozik, adj innia; ha kényszerít téged arra, hogy menj el vele egy kilométerre, menj el vele két kilométerre, mert ezzel eleven szenet gyűjtesz az ő fejére. Ez azt jelenti, hogy Isten nem csak azt várja, hogy tőrjék el a másik ellenségeskedését az Ő gyermekei, hanem azt is, hogy szeressék az ellenségüket. Tégy jót vele. Nem ez az egyetlen szentírási hely, amely azt mondja, hogy szeresd ellenségedet. Gondoljatok arra: aki kővel dob meg, dobd vissza kenyérral; aki téged átkoz, mondj áldást reá, aki arcul üt téged, annak tartsd oda a másik orcádat is. Mindig az engedékenység és a szeretet álláspontja az, amit követel tőlünk az Úr.

De hát nem balgatagság ez? Hát nem fog egyszer szemtelenné válni a bűn, ha azt látja, hogy szabad garázdálkodása van? Nem, testvéreim! Ha így cselekszel, „*eleven szenet gyűjtesz az ő fejére.*”

Az eleven szén, izzó parázs. Aki az ő ellenségeivel szemben ilyen magatartást tanúsít, az eleven szenet, izzó parazsat helyez az ő ellensége fejére, mely nem hagy néki békét. Fáj neki, de ezzel nemcsak gyötrelmet okozunk neki, hanem meggyőzzük. Ezért fejeződik be ez az Ige így: „*Ne győztedd meg a gonosztól, hanem a gonoszt jóval győzd meg.*” Minden erőszakos megoldás az emberek közötti békétlenségnek a forrása. Nekünk nem legyőzni kell ellenségeinket, hanem meggyőzni, hogy nincs bennünk fájdalom, keserűség és bosszú, csak szeretet. Ez meg fogja őt győzni.

Ez az Ige azonban nyilvánvalóvá teszi azt is, hogy ezt nem mindenki tudja megcsinálni. Hát ki tudja megcsinálni? Elsősorban is Krisztus. Olvassuk végig az evangéliumok történetét és élénk áll ennek az Igének illusztrációja. Az Úr Jézus tényleg ezt cselekedte: békeességben élni mindenkivel. Senkin bosszút nem állani, szeretni az ellenséget, nem győzni meg a gonosztól, hanem a gonoszt jóval győzni meg. – Gondoljunk az utolsó napjaira, amikor Péter elárulta, csak fájoan tekint reá, gondoljunk arra, hogyan bánt Júdással, aki Őt elárulta és hogyan imádkozik azokért, akik Őt kínozzák: *„Atyám! bocsásd meg nekik, mert nem tudják, mit cselekesznek.”* (Lk 23,34). Itt az eleven igazolása annak, hogy ez a magatartás lehetséges a Krisztus számára. De csak a Krisztus számára. Bennünk is csak Krisztus tudja ezt megcsinálni. Mi magunk képtelenek vagyunk erre, de Ő képes.

Hogyan cselekszi ezt meg bennünk Krisztus? Mindenekelőtt úgy, hogy leleplezi ennek a magatartásnak láthatatlan hátterét. Azt mondja: „*Ne győztedd meg a gonosztól, hanem a gonoszt jóval győzd meg.*” Mikor tehát két ember között háború van, akkor ne felejtjük el, hogy ott nem két ember áll szemben egymással, hanem a gonosz és a jó. A gonosz, amely nemcsak

tulajdonság, - és a jó, amely nemcsak erény. Hanem a gonosz személyesen van képviselve a Sátánban és a jó ugyancsak személyesen van képviselve a Krisztusban. A Sátán, aki mindig békétlenséget akar szítani és Krisztus, aki mindig a békességet munkálja.

Az Ördög állandóan izgatja az embert, sugdossa a pletykákat és azt mondja, hogy ne hagyj magaddal így bánni. A másik oldalon Krisztus munkálkodik, aki azt mondja, hogy ne adj helyet a bosszúnak, szeresd ellenségedet. Itt tehát nem emberi indulatok csatáznak egymással, hanem világbíró hatalmasságok küzdenek bennünk. Ha az Ördögnek adok helyet, akkor el is végzi bennem a munkáját és jön a nyomorúság; ha Krisztusnak adok helyet, akkor jön a békesség, a megbocsátásra való készség, az ellenség szeretete és jön a nagy csodálatos csendesség, amely Krisztussal együtt lép be az ember szívébe.

Testvéreim, mi ma olyan világban élünk, amikor sok ember adott helyet a gonosznak az ő szívében. Isten azt szeretné, hogy mi a Krisztusnak adjunk helyet a szívünkben, a békesség Fejedelmének. Azért, ha van köztetek valaki, akinek az életében az történik, hogy ő az oltárhoz akar menni, de valakinek panasza van ellene, vagy neki panasza van valaki ellen, akkor előbb béküljön meg embertársával. – Akit az Isten Lelkének szerelme szorongat, és úgy érzi, hogy nem Krisztusnak adott helyet, az könyörögjön, hogy Uram, vedd el az életemből a bosszú és gyűlölet indulatait és jöjj, költözz belém és cselekedd meg bennem azt, amit egyedül te tudsz megcselekedni.

Ámen.